

CAPIPRO AS

Sjøgata 31B

8006 BODØ

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kristine Broback Rasch, 75531673

Konsesjonspliktavurdering etter forurensningsloven av lokalitet Berg N

Vi viser til søknad fra CapiPro AS (heretter CapiPro) om etablering av ny lokalitet Berg N for produksjon av børstemark i Sømna kommune. Søknaden ble sendt til oss 23. april 2026. Vi mottok mer utfyllende informasjon om tiltaket i perioden 18. mai til 22. mai 2026.

Slik Statsforvalteren vurderer det, med bakgrunn i forelagt informasjon, produksjonsstrategi og anleggets begrensede størrelse og produksjonsvolum, vil ikke driften medføre nevneverdig skade eller ulempe for miljøet, og dermed ikke utløse krav om tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Om søknaden

CapiPro søker om tillatelse til etablering av et nytt akvakulturanlegg på land for produksjon av børstemark ved lokalitet Berg N i Sømna kommune. Det søkes om et areal på land på ca. 900 m², som inkluderer en produksjonshall på ca. 550 m², en liten hall på ca. 150 m² og en felleshall på ca. 200 m². Selve produksjonssystemet består av et hyllesystem hvor oppdrett av børstemark foregår. CapiPro søker om en årlig produksjon av børstemark på 10 tonn med et planlagt fôrforbruk på 10,5 tonn per år.

Anlegget bruker RAS-teknologi og søker oppgir en resirkuleringsgrad mellom 95 til 99 % av vannet. Det sørger for et minimalt vannbehov inn, samt et minimalt utslipp fra produksjonen. Det tas inn vann ved ca. 30 meters dyp og planlagt utslippspunkt er ved ca. 8 meters dyp (figur 1).

Figur 1: Inntaksledning vises i blått og utslippsledning vises i rødt. Gul stjerne markerer anleggets plassering. Anlegget ligger ved Berg i Sømna kommune. Kart er hentet fra Fiskeridirektoratets kartløsning.

CapiPro benytter oppdrettet børstemark fra leverandør. De skal bruke en art som er vanlig langs hele norskekysten. Produksjonen vil foregå kontinuerlig gjennom hele året, og produksjonstid for en børstemark er 3 til 6 måneder avhengig av temperatur. Produksjonen skjer frem til marken er ca. 8 gram. Formålet med produksjonen er bruk til agn.

Børstemarken lever i sand, og selve produksjonssystemet består av hyller. Den føres regelmessig og mengden fôr justeres i forhold til biomasse for å sikre god fôrutnyttelse. Avføringen fra børstemarken samles opp fra produksjonssystemet med jevne mellomrom. På denne måten samles partikler opp fra sanden uten at de føres ut med avløpsvannet. Det oppsamlede materialet leveres til godkjent mottak i startfasen, frem til de finner en bedre metode.

Sand hentes fra sandlager i Brønnøy/Sømna, og det benyttes finkornet sand/støpesand i produksjonen, da dette i størst mulig grad etterligner det naturlige substratet. Sanden brukes gjennom én hel generasjon, før den vaskes og renses ved bruk av ozon, og deretter gjenbrukes.

Alt vannet renses og behandles før utslipp (figur 2). Rensetrinnene er som følger: vann tilføres anlegget som saltvann og ledes først inn i en buffertank. Buffertanken fungerer som et stabiliserende volum som demper variasjoner i vannmengde og vannkvalitet før videre behandling i systemet.

Etter buffertanken går vannet gjennom en første UV-enhet, som benyttes for å redusere bakterietrykket og forbedre vannkvaliteten før vannet går videre inn i hovedprosessen. Fra buffertanken pumpes vannet videre til trommelfilteret, som utgjør det første rensetrinnet i systemet. Her fjernes grove partikler som avføring, fôrrester og slam. Partiklene separeres og ledes til slamhåndtering.

Fra trommelfilteret går hovedstrømmen videre i systemet, mens en delstrøm tas ut og behandles i en separat UV-enhet. Denne sidestrømbehandlingen bidrar til å redusere bakteriebelastningen uten å påvirke biofilteret negativt. Hovedstrømmen ledes deretter gjennom biofiltre (biofilter 1–3), hvor nitrifikasjon finner sted. Her omdannes ammonium (TAN) først til nitritt og deretter til nitrat. Prosessen krever stabile forhold med tilstrekkelig oksygen, samt riktig pH og temperatur.

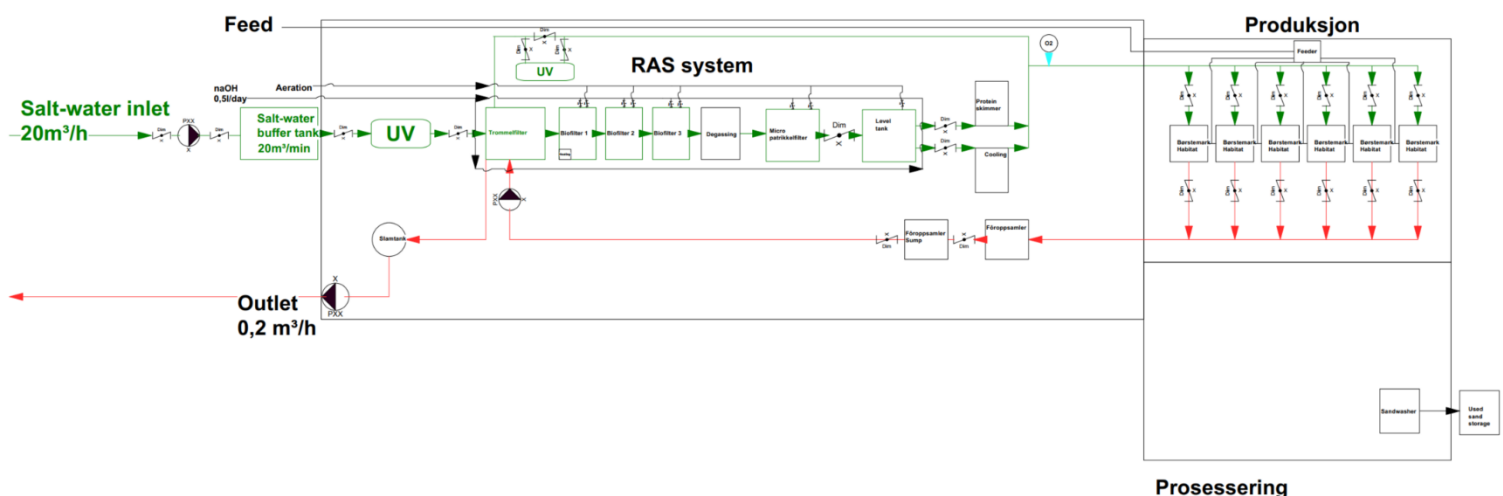
Etter biofiltreringen går vannet videre til et mikropartikkelfilter, som fjerner finere partikler og reduserer nivået av suspendert stoff ytterligere. Deretter ledes vannet til avgassing, hvor karbondioksid (CO_2) og andre overskuddsgasser fjernes.

Videre går vannet gjennom miljøkontroll, hvor oksygen tilsettes ved behov, og temperaturen reguleres ved hjelp av varme- og kjølesystemer. En proteinskimmer benyttes for å fjerne oppløste organiske forbindelser. Vannet går deretter til produksjonsenhetene (habitatene) for børstemark, hvor selve produksjonen og føringen finner sted.

Etter produksjonsenhetene samles fôrspill og partikler opp i egne fôroppsamlere. Disse ledes til en separat sump for fôrrester, hvor fôrslam og partikler tas ut av systemet uten å belaste hovedsløyfen. Hovedvannstrømmen ledes videre til en sump, hvor vannet pumpes tilbake til hovedkretsløpet og sirkulasjonen starter på nytt.

Slam og avløpsstrømmer håndteres separat. Slam fra trommelfilter og fôroppsamling ledes til slamtank for videre behandling. Det utføres ikke kjemisk behandling av slam i denne delen av anlegget. En mindre vannstrøm (bleed-off) tas ut av systemet for å hindre oppbygging av oppløste stoffer, som nitrat og organiske forbindelser. Systemet opererer som en lukket sløyfe med høy grad av resirkulering, der vannet kontinuerlig behandles og gjenbrukes.

CapiPro opplyser at det kan være hensiktsmessig å gjennomføre regelmessige analyser av utslippsvannet i oppstartsfasen av produksjonen. Formålet er å etablere et datagrunnlag som kan benyttes videre, samt å samle erfaring med denne typen drift og produksjon.

Figur 2: Flytskjema som viser rensetrinnene i RAS-anlegget. Figur hentet fra søknaden.

Søker oppgir at det er noe usikkerhet knyttet til tall for produksjon, fôrforbruk og utslipp, ettersom det ikke tidligere er drevet oppdrett av børstemark i tilsvarende anlegg i Norge. Søker opplyser at det derfor er utfordrende å gi helt presise tall. Selskapet anslår en fôrfaktor på 1,05, og ved en årlig produksjon på 10 tonn vil årlig fôrforbruk ligge på ca. 10,5 tonn. Det vil ikke slippes ut større partikler fra produksjonen da slammet fra produksjon samles opp separat og tørkes av selskapet.

Vurdering etter forurensningsregelverket

Statsforvalteren er sektormyndighet i akvakultursaker, og behandler søknader etter forurensningsloven § 11 om særskilt tillatelse til forurensende tiltak. Akvakultur som inkluderer etablering og utvidelse av oppdrettsanlegg for fisk og skalldyr (inkludert skjell), og dyrking av tang og tare (makroalger) er delegert til Statsforvalteren. Søknad om tillatelse til akvakultur av børstemark etter forurensningsloven faller utenfor Statsforvalterens delegerte saksområde jf. rundskriv T-3/12. Det kreves derfor delegering av myndighet fra Miljødirektoratet i den enkelte sak. Miljødirektoratet har delegert denne saken til Statsforvalteren i Nordland siden vi har god lokalkunnskap og er kjent med akvakultur som saksområde.

Søknader som behandles etter forurensningsloven skal også vurderes i forhold til retningslinjer i naturmangfoldloven, så vel som etter vannforskriften. Forurensningslovens hovedregel er at forurensning er forbudt, jf. § 7 første ledd. Det heter imidlertid i § 8 tredje ledd at forurensning som ikke medfører nevneverdig skade eller ulempe kan finne sted uten tillatelse. Kunnskapsgrunnlaget for produksjon av børstemark, er i likhet med produksjon av andre arter med mindre utbredelse innen akvakultur noe begrenset. Det er ikke drevet med oppdrett av børstemark i et lignende anlegg i Norge, og derfor er det knyttet noe usikkerhet til produksjonsformen. Det omsøkte anlegget har et begrenset utslipp til vann, og det omsøkte produksjonsvolumet ved anlegget er av et relativt begrenset omfang og består av en produksjon av en naturlig forekommende art.

Basert på opplysninger i søknaden anslås det at det årlige fôrforbruket vil være om lag 10,5 tonn. RAS-anlegget har rensetrinn med slamoppsamling, der partikulært materiale som fôrrester og avføring i stor grad fjernes som slam. Oppløste stoffer, inkludert næringssalter, vil i noen grad bli samlet opp, men vil også føres videre i vannfasen. Utslippene forventes å være betydelig redusert sammenlignet med åpne anlegg, ettersom en stor andel av det partikulære materialet fanges opp som slam. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til anslagene, særlig når det gjelder art, fôrutnyttelse og renseeffektiviteten i anlegget.

Det opplyses at slam fra produksjonen samles opp og tørkes. CapiPro må sikre at oppsamlet slam håndteres og disponeres på en forsvarlig måte, herunder at eventuell levering skjer til godkjent mottak.

Det knytter seg noe usikkerhet til eventuell genetisk påvirkning grunnet opprinnelsen av børstemarken, men ettersom arten er naturlig forekommende langs norskekysten, vurderes dette ikke som et vesentlig problem.

Vår vurdering er gjort under forutsetning av at virksomheten drives i henhold til relevante regelverk og på en slik måte at minst mulig forurensning blir spredt. Vi minner om at virksomheten er ansvarlig for å sikre at avfall fra virksomheten leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. forurensningsloven § 32 om næringsavfall. Dette omfatter også etablering og utøving av rutiner for å forhindre og å rydde opp i marin forøpling.

Vi kan ikke se at den omsøkte produksjonen av børstemark vil komme i konflikt med retningslinjene i naturmangfoldloven, fører til forringelse av vannforekomsten eller være til skade eller ulempe for naturmiljøet. På bakgrunn av innsendt dokumentasjon vurderer vi at den omsøkte driften faller inn under bestemmelsen i forurensningsloven § 8 tredje ledd, og kan derfor finne sted uten tillatelse etter § 11.

Dette er ikke et enkeltvedtak og vurderingen kan ikke påklages. Dersom det gjøres endringer i anlegget eller produksjonen viser seg å medføre forurensningsmessige ulemper, vil Statsforvalteren kunne endre sin vurdering.

Behov for andre tillatelser

Vedlagt søknaden ligger uttalelse fra Mattilsynet og Norges vassdrags- og energidirektorat. Mattilsynet skriver at det ikke er behov for godkjenning etter deres regelverk, men stiller likevel krav til forsiktighet rundt spredning av smitte.

NVE behandler søknad om uttak av ferskvann til settefiskanlegg eller andre akvakulturanlegg etter vannressursloven, og i dette tilfellet er det ikke snakk om vassdragsinngrep. De vurderer derfor at søknaden ikke vil kreve noe godkjenning etter deres regelverk.

Vi minner om at Statsforvalteren vurderer saker i henhold til forurensningsregelverket, og at virksomheten selv er ansvarlig for å sørge for nødvendige tillatelser etter for eksempel plan- og bygningsloven og akvakulturloven. Virksomheten er også ansvarlig for å avklare eventuelle privatrettslige forhold.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Kristine Broback Rasch
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NORDLAND FYLKESKOMMUNE	Postboks 1485 Fylkeshuset	8048	BODØ
SØMNA KOMMUNE	Kystveien 84A	8920	SØMNA
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL

Mottakerliste:

CAPIPRO AS	Sjøgata 31B	8006	BODØ
FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN